

Mál nr. 231/2016**M og
vátryggingafélagið V1 v/ábyrgðartryggingar A
og vátryggingafélagið V2 v/ábyrgðartryggingar B.****Vinnuslys við löndun 8. ágúst 2013.****Gögn.**

Málskot, móttakið 21.7.2016, ásamt fylgigögnum.

Bréf V2, dags. 4.8.2016, ásamt gögnum.

Bréf V1, dags. 15.8.2016, ásamt gögnum.

Málsatvik.

Samkvæmt lýsingu í lögregluskýrslu varð M fyrir líkamstjóni þegar hann var að hífa handtrillu (rafmagnshandtjakk) um borð í skip, en M kvaðst á vettvangi halda að stroffan sem trillan var húkkuð í hefði hrokkið úr króknum með þeim afleiðingum að trillan féll niður. M var starfsmaður hjá fyrirtækinu A þegar slysið varð og á vettvangi þegar lögregla kom á staðinn var verkstjóri hjá A og samstarfsmaður M hjá A. Þeir báru báðir að samstarfsmaðurinn hafi húkkað lykkjur stroffunnar, sem handtrillan var sett í, í krók á krana sem væri á vettvangi á vegum fyrirtækisins B. Ekki er upplýst að starfsmenn B hafi verið á slysstað. M leitaði til læknis og fór í aðgerð vegna brots á ökkla og var óvinnufær um nokkra hríð.

M telur að slys hans megi rekja til þess að aðbúnaður á vinnustaðnum hafi verið ófullnægjandi. Annars vegar telur hann að sýnt sé að krókur á krana í eigu fyrirtækis B hafi verið í ólagi þannig að hann hafi geta opnast án þess að lás á króknum hafi verið opnaður og þannig skapað hættu. Hins vegar telur hann að rekja megi slysið til saknæmrar háttsemi samstarfsmanna sinna hjá fyrirtæki A, en þess hafi ekki verið gætt að setja stroffu nægilega vel í krók á krananum í ljósi þess að króksöryggið hafi ekki verið til staðar. Einnig bendir M á að slysið hafi ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins skv. lagaskyldu þar um í 79. gr. laga nr. 46/1980. M vísar einnig til fyrirmæla í umræddum lögum og reglum þeim tengdum um öryggismál á vinnustöðum.

V1 telur f.h. fyrirtækis A að það fyrirtæki beri ekki skaðabótaábyrgð á afleiðingum slyss M. V1 vísar til ódagsettrar yfirlýsingar verkstjóra A, þar sem hann bætir við framburð sinn frá lögregluskýrslu og lætur í té mat sitt á því stroffa hafi verið nægilega fest í krókinn á krananum og ástæða þess að hún hafi losnað hafi sú að það hafi komið slynkur á stroffuna. Verstjóri A vísar til þess að byrði sú sem M hafi verið að hífa hafi verið á leið niður þegar hún féll og því sé líklegast að hann hafi sjálfur stjórnað hífingunni þannig að slynkur hafi komið á og þannig hafi slysið orðið. Einnig vísar V1 til öryggisreglna fyrirtækis A þar sem komi fram að þeir sem eru að hífa byrði eigi ekki að standa undir henni þegar híft er, en það hafi M gert. V2 telur fyrirtæki A ekki getað borið ábyrgð á mögulegum vanbúnaði króks í eigu fyrirtækis B.

V2 vísar til þess að ekki sé með nokkrum hætti staðfest að krani í eigu fyrirtækis B hafi verið vanbúinn, krókar hans hafi verið notaðir skömmu áður af skipverjum skipsins sem var verið að landa úr án athugasemda. Einnig hafði verið lokið við um 70% af löndun úr skipinu með því að nota umræddan krana að einhverju leyti og engar athugasemdir gerðar við starfsmenn B um um að hann hafi verið í ólagi. V2 telur því ljóst að fyrirtæki B beri ekki skaðabótaábyrgð vegna slyss M.

Álit.

Ekki var framkvæmd sérstök rannsókn á aðstæðum um leið og slysið varð af hálfu Vinnueftirlitsins og í ljósi afleiðinga þess verður að telja að vinnuveitanda M, fyrirtæki A, hafi verið skylt að tilkynna um það til Vinnueftirlitsins, sbr. skyldu sem kveðið er á um í 79. gr. laga nr. 46/1980. Verður því, samkvæmt áralangri dómaframkvæmd Hæstaréttar, að leggja framburð M til grundvallar varðandi aðstæður á vettvangi. Ekki verður séð með skýrum hætti að fyrirtæki B hafi haft nægar upplýsingar til að tilkynna um slysið með sambærilegum hætti og fyrirtæki A. Verður því sambærileg skylda ekki lögð á fyrirtæki B.

Þegar litið er til framburðar M um aðstæður á vettvangi í aðdraganda slyssins er ljóst að samstarfsmaður hans bjó handtrilluna til hífingar. Af framburði umrædds samstarfsmanns má ráða að honum hafi verið ljóst að hægt væri að opna krók á krananum, sem notaður varð til hífingar, án þess að opna öryggislæsingu á króknum. Verður að ætla að við þær aðstæður hafi verið þeim mun meiri ástæða til þess að tryggja festingar áður en híft var. Óljóst er hvort slynkur kom á byrðina í hífingunni eða hvort hún rakst utan í eitthvað við hífinguna. Verður fyrirtæki A að bera hallann af því að ekki er nægilega sýnt fram á að búíð hafi verið þannig um festingar að öruggt væri að hifa umrædda byrði og ber það skaðabótaábyrgð vegna þess. Þó gögn málsins bendi til þess að krókur sá sem notaður var hafi verið þannig að hann gæti opnast án aflæsingar, er ekki nægilega sýnt fram á að krókurinn hafi verið vanbúinn í skilningi reglna þar um eða að starfsmönnum fyrirtækis B hafi verið það ljóst. Verður það því ekki talið bera skaðabótaábyrgð vegna slyss M.

Ekki verður séð af gögnum málsins að M hafi sýnt stórkostlegt gáleysi eða ásetning við vinnu sína, í skilningi 23. gr. a. í skaðabótalögum nr. 50/1993, þannig að hann beri hluta tjóns síns sjálfur. Almenn tilvísun til reglna fyrirtækis A um öryggismál breytir ekki því mati.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V1 en á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu B hjá V2.

Reykjavík, 13. september 2016.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson hdl.

Jón Magnússon hrl.